

Archeo-rapport 377

Het archeologisch vooronderzoek aan de Kabilenstraat te Vorselaar

Jeroen Verrijckt & Maarten Smeets

**Kessel-Lo, 2016
Studiebureau Archeologie bvba**

Archeo-rapport 377

Het archeologisch vooronderzoek aan de Kabilenstraat te Vorselaar

Jeroen Verrijckt & Maarten Smeets

**Kessel-Lo, 2016
Studiebureau Archeologie bvba**

Colofon

Archeo-rapport 377 Het archeologisch vooronderzoek aan de Kabienstraat te Vorselaar
--

Opdrachtgever:	Ceuppens Retrabouw bvba
Projectleiding:	Maarten Smeets
Leidinggevend archeoloog:	Jeroen Verrijckt
Auteurs:	Jeroen Verrijckt Maarten Smeets
Foto's en tekeningen:	Studiebureau Archeologie bvba (tenzij anders vermeld)

Op alle teksten, foto's en tekeningen geldt een auteursrecht. Zonder voorafgaandelijke schriftelijke toestemming van Studiebureau Archeologie bvba mag niets uit deze uitgave worden vermenigvuldigd, bewerkt en/of openbaar gemaakt, hetzij door middel van webpublicatie, druk, fotokopie, microfilm of op welke andere wijze ook.

D/2016/12.825/35

Studiebureau Archeologie bvba
Jozef Wautersstraat 6
3010 Kessel-Lo
www.studiebureau-archeologie.be
info@studiebureau-archeologie.be
tel: 0474/58.77.85
fax: 016/77.05.41

©2016, Studiebureau Archeologie bvba

Administratieve fiche

Site	Vorselaar-Kabienstraat
Locatie	Provincie Antwerpen, Gemeente Vorselaar, Kabienstraat
Lambert 72- coördinaten	Hoekpunt 1: X: 178313,37 Y: 210342,09 Hoekpunt 2: X: 178300,44 Y: 210378,8 Hoekpunt 3: X: 178328,36 Y: 210399,86 Hoekpunt 4: X: 178345,54 Y: 210360,64
Oppervlakte projectgebied	0,3 ha
Kadastergegevens	Vorselaar, afdeling: 1, sectie: G, percelen: 183k, 184g, 184l, 187h4, 188m en 188n
Opdrachtgever	Ceuppens Retrabouw bvba Herentalsebaan 117 2240 Zandhoven
Vergunningsnummer	2016/173
Vergunningshouder	Jeroen Verrijckt
Bijzondere voorwaarden	Bijzondere voorwaarden bij de vergunning voor een archeologische prospectie met ingreep in de bodem: Vorselaar, Kabienstraat.
Termijn veldwerk	3 mei 2016

Aard van de bedreiging	Nieuwbouwproject van 3000 m2 met aanleg van ondergrondse parking
Archeologische verwachting	Gelegen in het dorpscentrum, in de nabijheid van enkele gekende middeleeuwse vindplaatsen.
Wetenschappelijke begeleiding	Geen

Inhoudstafel

Inhoudstafel	p. 1
Hoofdstuk 1 Inleiding	p. 3
1.1 Algemeen	p. 3
1.2 Beschrijving van het onderzoeksgebied	p. 3
1.3 Archeologische en historische voorkennis	p. 5
1.4 Onderzoeksopdracht en vraagstellingen	p. 7
Hoofdstuk 2 Werkmethode	p. 9
Hoofdstuk 3 Analyse	p. 11
3.1 Lokale topografie en hydrografie	p. 11
3.2 Lithostratigrafische en bodemkundige opbouw	p. 11
3.3 Het sporen- en vondstenbestand	p. 15
3.3.1 Algemeen	p. 15
3.3.2 Sporen uit de (post)middeleeuwse periode	p. 16
3.3.3 Vondstmateriaal uit de E-horizont	p. 20
Hoofdstuk 4 Synthese	p. 21
4.1 Interpretatie en datering	p. 21
4.2 Beantwoording onderzoeksvragen	p. 21
Hoofdstuk 5 Besluit	p. 27
Bibliografie	p. 29
Bijlagen (CD-rom)	
Bijlage 1: Overzichtsplan	
Bijlage 2: Fotoinventaris	
Bijlage 3: Sporeninventaris	
Bijlage 4: Vondsteninventaris	
Bijlage 5: Spoorprofielen	
Bijlage 6: Bodemprofielen	
Bijlage 7: Bodemkundig verslag	

Hoofdstuk 1 Inleiding

1.1 Algemeen

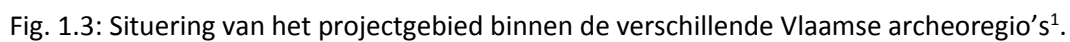
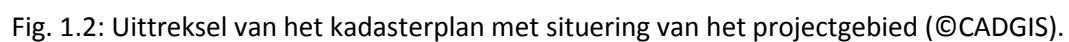
Wegens de plannen voor een nieuwbouwproject met ondergrondse parking heeft Onroerend Erfgoed een archeologische prospectie met ingreep in de bodem opgelegd (vergunningsnummer 2016/173) op een terrein met een oppervlakte van 0,3 ha gelegen aan de Kabilenstraat te Vorselaar. Het veldwerk werd uitgevoerd door Studiebureau Archeologie bvba op 3 mei 2016.

1.2 Beschrijving van het onderzoeksgebied

Het terrein is gelegen in een landelijke context midden in het dorpscentrum van Vorselaar (fig. 1.1) en is kadastraal gekend als Vorselaar afdeling 1, sectie G, percelen 183k, 184g, 184l, 187h4, 188m en 188n (fig. 1.2). De percelen bestonden op het moment van onderzoek uit braakliggend terrein. Geo-archeologisch gezien is het projectgebied gesitueerd in de Kempen (fig. 1.3).

Fig. 1.1: Uittreksel van de topografische kaart met situering van het projectgebied (©Databank Ondergrond Vlaanderen).

¹ <https://onderzoeksbalans.onroerenderfgoed.be/onderzoeksbalans/archeologie>

1.3 Archeologische en historische voorkennis

Archeologie:

Tot op heden zijn in de nabijheid van het projectgebied vijf archeologische of historische indicatoren aanwezig. CAI 101883 betreft een site met walgracht die op de Ferrariskaart aanwezig is. Deze site staat bekend als de schranshoeve. De kerk, waarvan de vroegste vermelding teruggaat tot 1123, is terug te vinden ter hoogte van CAI 102830². CAI 101890 betreft de vondst van een bronzen Romeinse munt (sestertius van Trajanus) die tijdens het rooien van aardappelen in 1966 werd aangetroffen³. Ter hoogte van CAI 101892 werd een tweedelige boomstamwaterput aangetroffen. Er werd lange tijd gedacht, door de vondst van enkele dakpanfragmenten, dat deze waterput in de Romeinse tijd te dateren is. Gezien de constructievorm is een datering in de vroege of volle middeleeuwen aannemelijker⁴. Ter hoogte van CAI 105540 werden bij een prospectie Romeins aardewerk en lithisch materiaal aangetroffen.

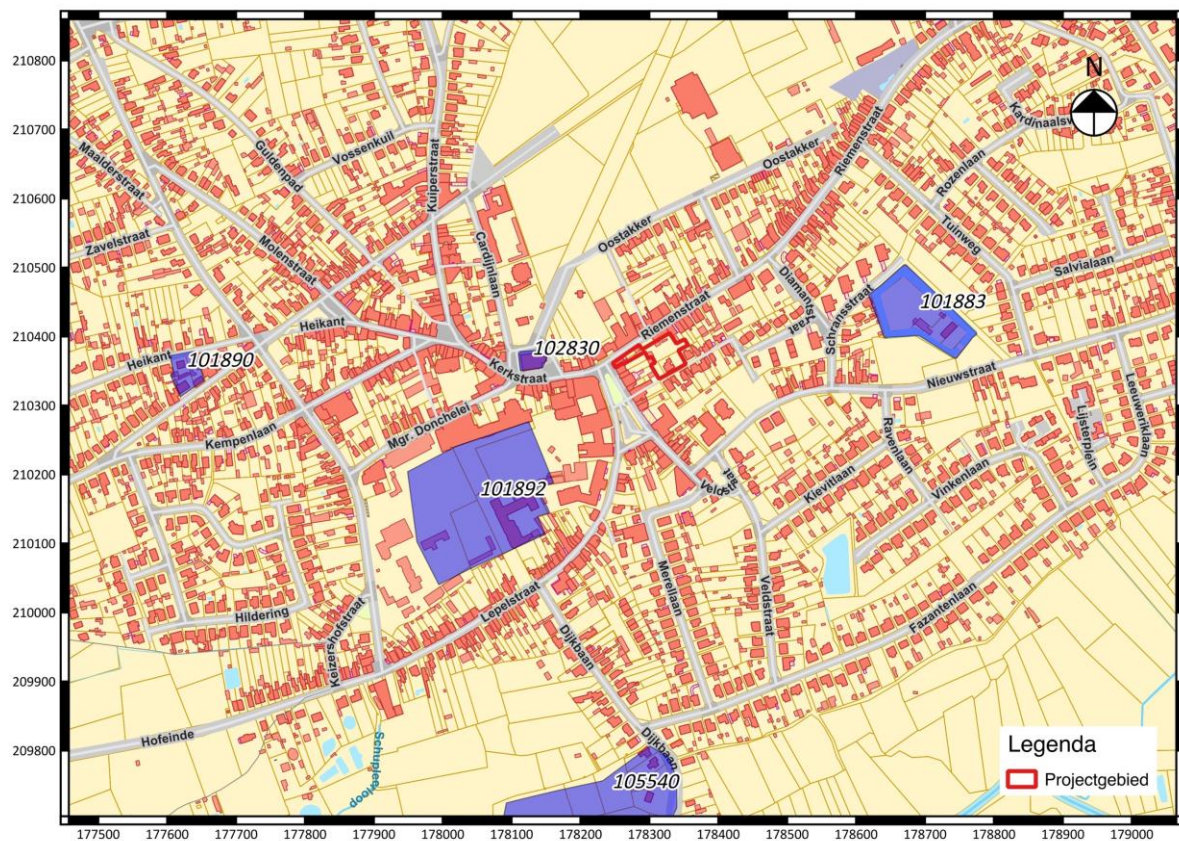

Fig. 1.4: Uittreksel uit de CAI met situering van het projectgebied⁵.

² Kennes e.a. 2001: 289-291.

³ Biemans 1972: 153; De Maeyer 1967: 5; Brees 1993: 47.

⁴ Biemans 1972: 138-139; De Maeyer 1967: 17; Brees 1993: 47; Proost 1959: 825-826; Bauwens-Lesenne 1965: 167; Robberechts 1797-1998: 241; Bauwens-Lesenne e.a. 1966: 246; Biemans 1975: 1-34; Cuyt 1987: 127-144; Anseeuw 1987.

⁵ www.agiv.be

Historisch kaartenmateriaal:

Een compilatie van historisch kaartenmateriaal toont dat het onderzoeksgebied gelegen is in de historische kern van Vorselaar. Op enkele meters ten westen van het onderzoeksgebied bevindt zich de kerk die reeds op de Ferrariskaart zichtbaar is. Aan de westelijke kant grenst het onderzoeksgebied aan de driehoekige markt waarop zowel volgens de Ferrariskaart als de Atlas der Buurtwegen een galg aanwezig is. De zuidelijke kant van het onderzoeksgebied grenst aan de Kabilenstraat die reeds zichtbaar is op de Atlas der Buurtwegen.

Ten noorden van het onderzoeksgebied is de Riemenstraat aanwezig die reeds op de Ferrariskaart zichtbaar is. Binnen het projectgebied is er steeds sprake van bewoning in het noordwesten (langsheen de markt) en van een inrichting als tuinzone of akkerlanden in de overige delen.

In de late 19de-vroeg 20ste eeuw werd er aan het begin van de Kabilenstraat een elektriciteitscabine opgericht om de diamantslijperij van de gebroeders Van Ginniken van elektriciteit te voorzien. De naam Kabilenstraat zou een verwijzing zijn naar deze elektriciteitscabine, die de eerste van Vorselaar zou zijn geweest. De exacte locatie van de slijperij is niet bekend.

Volgens de opdrachtgever zijn in het begin van de 20ste eeuw binnen het projectgebied een brouwerij en feestzaal aanwezig geweest.

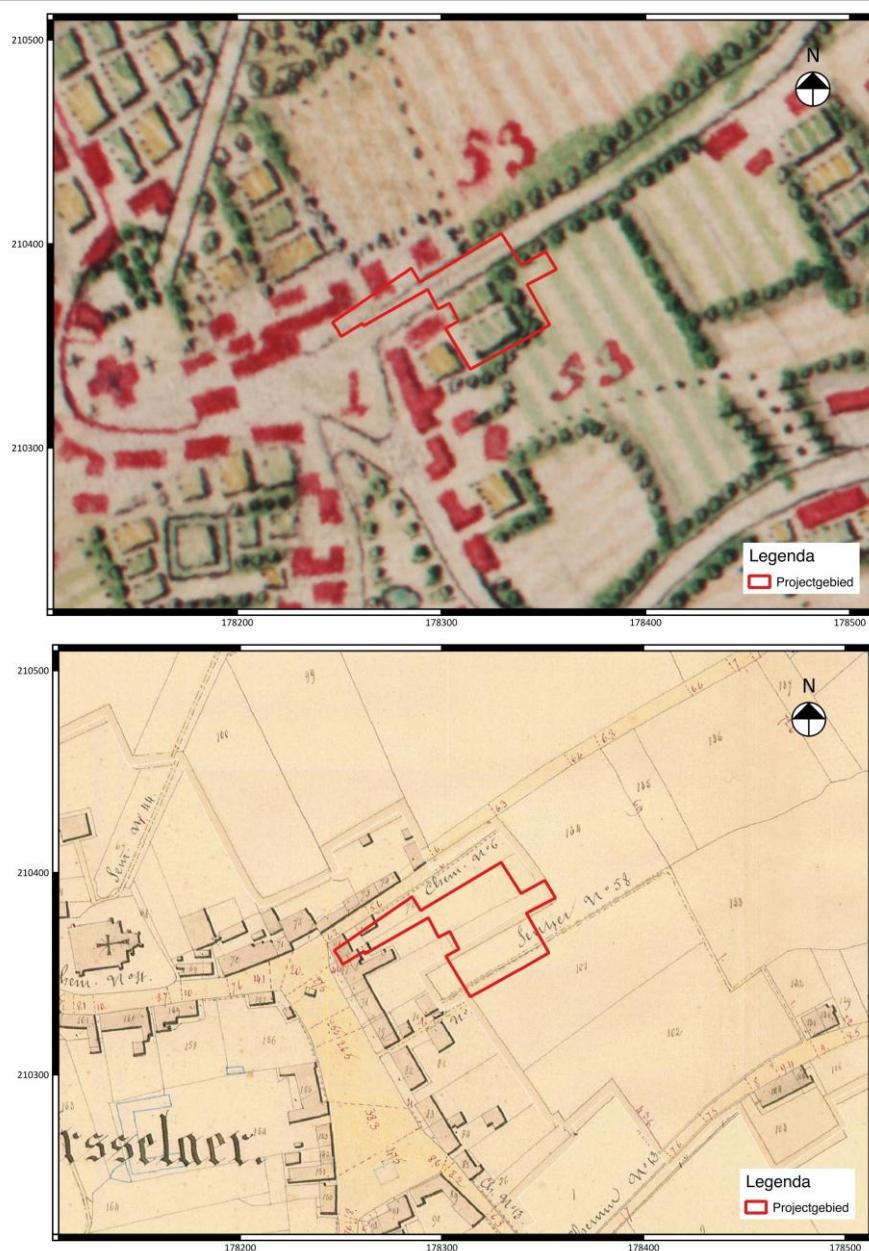

Fig. 1.5: Evolutie van het landgebruik ter hoogte van het projectgebied op basis van historische kaarten, Ferrariskaart (1770-1777) en Atlas der Buurtwegen (ca. 1840).

1.4 Onderzoeksoopdracht en vraagstellingen

Het doel van deze prospectie met ingreep in de bodem is de eventuele archeologische sporen op het terrein te registreren en te onderzoeken. Hierbij moeten minimaal volgende onderzoeksvragen beantwoord worden:

- Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?
- In hoeverre is de bodemopbouw intact?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context?

- Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?
- Zijn er tekenen van erosie of (andere) verstoringen?
- Is er sprake van een of meerdere begraven bodems?
- Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.
- Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?
- Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?
- Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?
- Is er een bodemkundige verklaring voor de (partiële) afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, welke?
- Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?
- Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?
- Kunnen de archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. argumentatie)?
- Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?
- Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja;
 - Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden?
 - Wat is de omvang?
 - Komen er oversnijdingen voor?
 - Wat is het, geschatte, aantal individuen?
- Kunnen de sporen in verband staan met nabijgelegen archeologische vindplaatsen of bouwkundig of landschappelijk erfgoed?
- Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?
- Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?
- Wat zijn mogelijke maatregelen voor behoud *in situ* van waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling?
- Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet *in situ* bewaard kunnen blijven:
 - Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?
 - Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?
- Welke vraagstellingen zijn relevant voor vervolgonderzoek?
- Is voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type(s) van stalen kunnen kenniswinst opleveren en in welke hoeveelheid?
- Is de gehanteerde methodiek effectief gebleken?

Hoofdstuk 2 Werkmethode

Tijdens het veldwerk werd de methode van vier meter brede proefsleuven gebruikt. Er werden drie proefsleuven gegraven met een maximale tussenafstand van 20 m (fig. 2.1). In totaal werd een oppervlakte van 365 m² onderzocht in een representatief grid. Dit komt overeen met 12,2 % van de totale oppervlakte (3000 m²) van het projectgebied. De vereiste dekingsgraad van 12,5% werd niet gehaald. Redenen hiervoor zijn de aanwezigheid en behouden van enkele woningen langs de markt. Wanneer deze zone in mindering wordt gebracht (650 m²), is er een dekingsgraad van 15,5%.

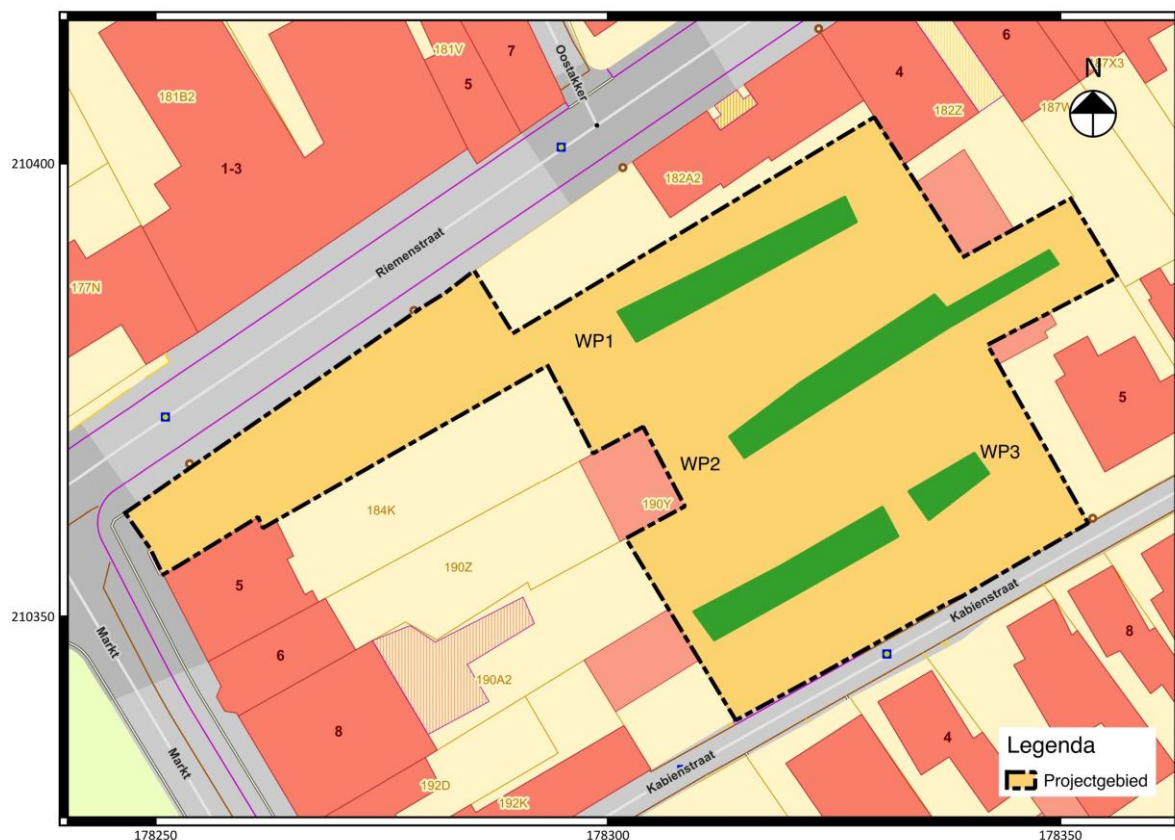

Fig. 2.1: Het sleuvenplan.

De aangetroffen bodemsporen werden opgeschaafd, gefotografeerd en beschreven⁶. Een selectie van de sporen werd gecoupeerd om de diepte, aard en bewaringstoestand te achterhalen. De spoorvullingen werden gescreend op de aanwezigheid van metalen voorwerpen met behulp van een metaaldetector. Artefacten werden per context ingezameld en verpakt. De contouren van de proefsleuven, de locatie van de profielputten, de sporen en de maaiveldhoogtes werden ingemeten met behulp van een GPS-toestel.

Dit tekstgedeelte van het prospectiearchief poogt een algemene interpretatie te verschaffen met betrekking tot het volledige sporen- en vondstenbestand. Dit laatste wordt in de vorm van inventarissen als bijlagen (digitaal) beschikbaar gesteld. Een selectie van diagnostische (dateerbare)

⁶ Voor de beschrijving van de individuele sporen wordt verwezen naar de sporeninventaris (bijlage 3).

mobiele vondsten worden besproken en/of afgebeeld in relatie tot de context waarin deze werden aangetroffen. Contextloze (losse) vondsten worden in regel niet besproken of afgebeeld, tenzij deze relevante informatiewaarde opleveren in functie van de algemene interpretatie van de vindplaats.

Hoofdstuk 3 Analyse

3.1 Lokale topografie en hydrografie

Het onderzoeksgebied ligt op een hoogte van ongeveer 12,5 m TAW en bevindt zich hierdoor op de oostelijke flank van een dekzandrug, richting een lager gelegen deel. Het terrein helt licht af in oostelijke richting. De dichtstbijzijnde waterloop is de Aa; deze vloeit naar het westen om uit te komen in de kleine Nete (fig. 3.1). Het projectgebied is gesitueerd in het Netebekken.

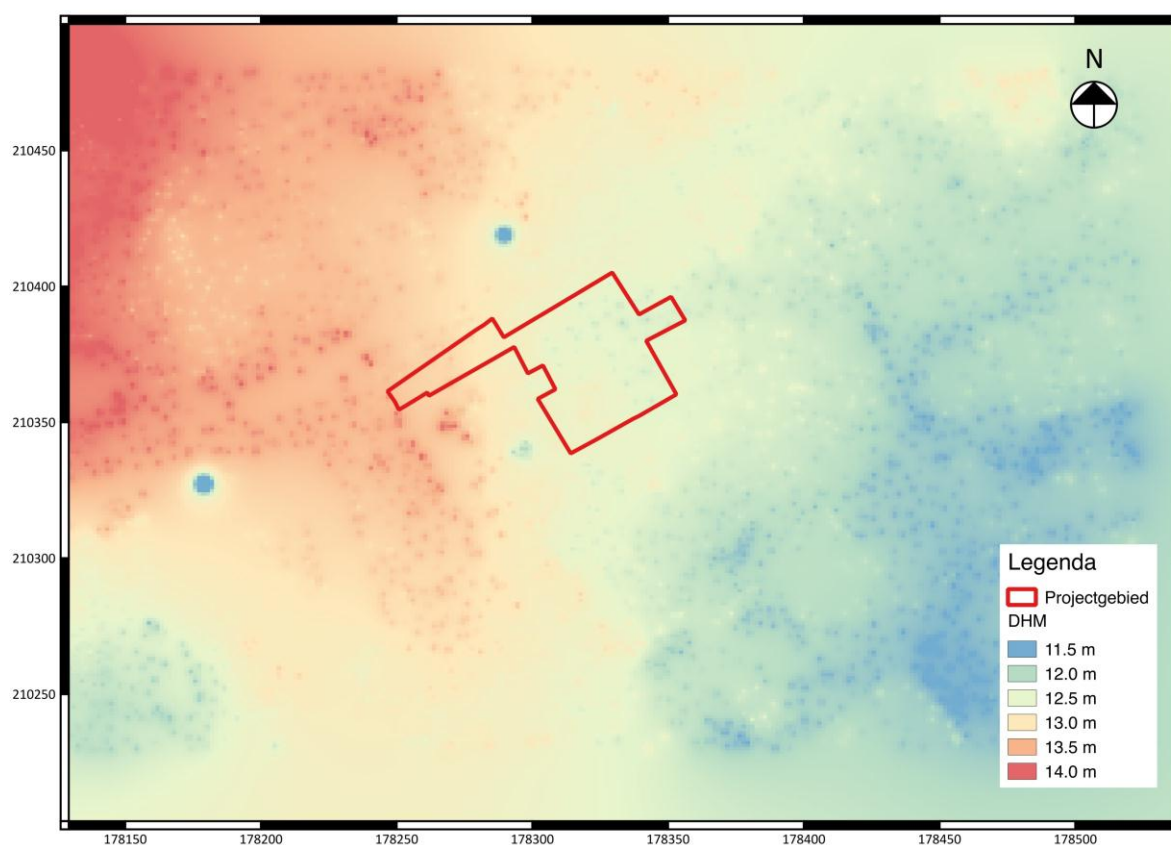

Fig. 3.1: Uittreksel van het Digitaal Hoogtemodel (DHM) met waterlopen en situering van het projectgebied⁷.

3.2 Lithostratigrafische en bodemkundige opbouw

Volgens de gegevens van de bodemkaart wordt het gehele projectgebied ingenomen door bebouwing. In de directe omgeving van het onderzoeksgebied komen (lemige) zandbodems met een dikke antropogene humus A-horizont (zgn. m-gronden) voor (fig. 3.2). Dergelijke m-gronden zijn veelal ontstaan doordat sinds de middeleeuwen heideplaggen vermengd met mest op de akkers werden gelegd om het land vruchtbaar te maken. Door dit op regelmatige basis te herhalen ontstaat er op deze manier een dik antropogeen, humusrijk ophogingspakket. Ten noorden van het

⁷ Onderliggende kaartlaag: © Geopunt (AGIV).

onderzoeksgebied is een matig droge zandbodem met dikke antropogene humus A-horizont (bodemserie Zcm) terug te vinden. Ten zuiden van het onderzoeksgebied is er een matig natte zandleembodem met dikke antropogene humus A-horizont aanwezig (bodemserie Sdm).

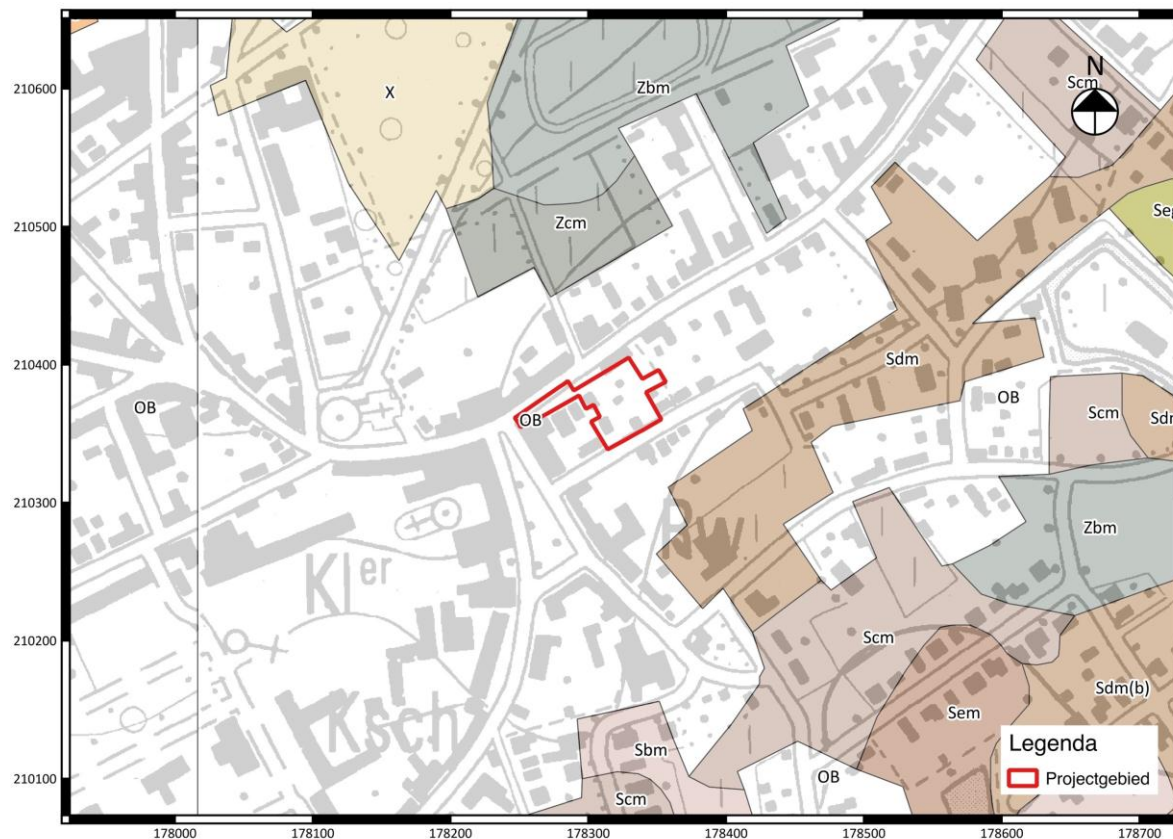

Fig. 3.2: Uitsnede van de bodemkaart met aanduiding van het projectgebied (©Databank Ondergrond Vlaanderen).

Op basis van de resultaten van de terreinwaarnemingen (registratie van 5 bodemprofielen) kan het terrein worden opgedeeld in twee verschillende geomorfologische of pedogenetische zones, nl. gronden met een bewaarde E- en B-horizont en gronden zonder E-horizont. De zone zonder E-horizont is mogelijk te verklaren door het voorkomen van microreliëf binnen het onderzoeksgebied waardoor op de lokaal hoger gelegen gronden de E-horizont verploegd is. De bestudeerde bodemprofielen zijn verspreid aangelegd over de volledige oppervlakte van het terrein zodat een duidelijk beeld werd verkregen van de bodemkundige opbouw in beide zones (fig. 3.3). Bodemprofielen 1 en 5 - die werden beschreven door een bodemkundige worden in dit verslag gebruikt ter illustratie (fig. 3.4 en 3.5).

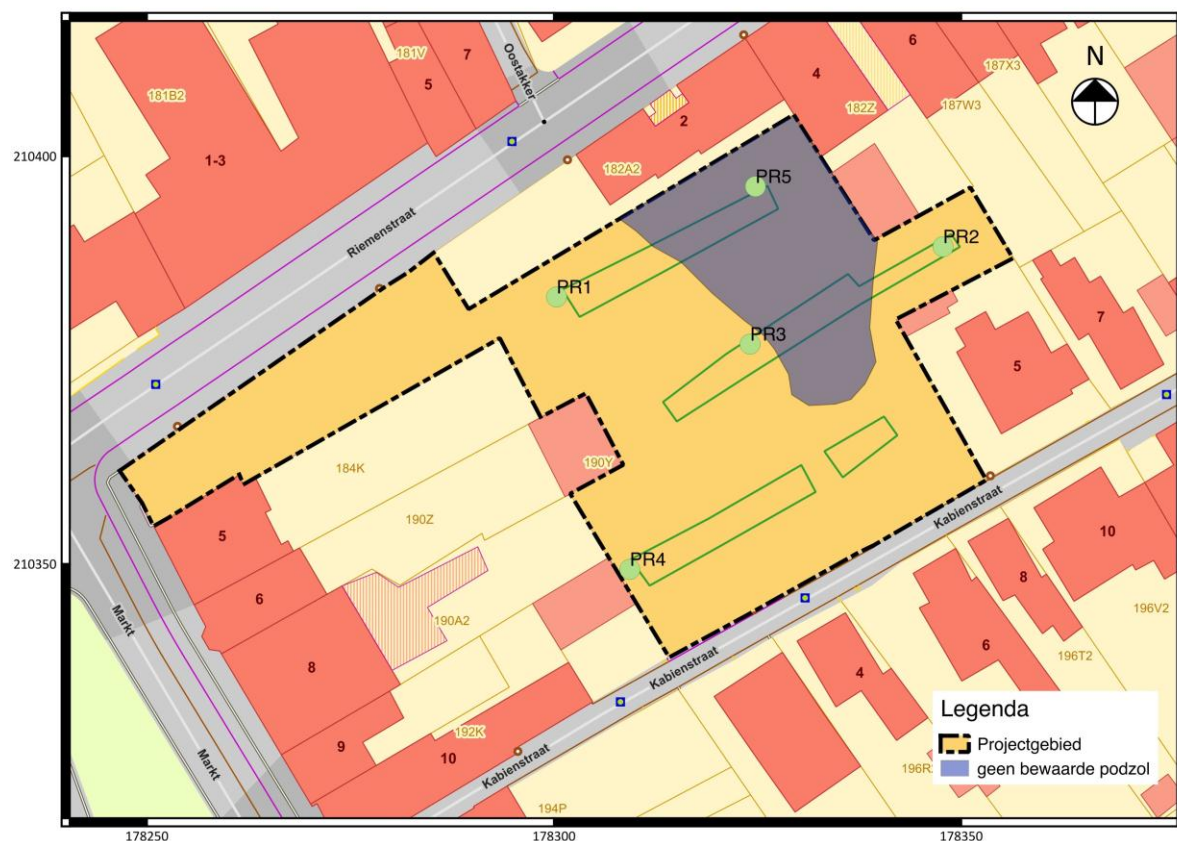

Fig. 3.3: Weergave van de pedogenetische zones met situering van de bodemprofielen.

Bodemprofiel 1 (fig. 3.4) werd aangelegd in de zone met een bewaarde E-horizont. Horizont 1 van het profiel betreft een Ap-horizont (ploeglaag, 0-60 cm)⁸ in lemig zand met een grijsachtige donkerbruin grijze kleur. Er zijn veel plantenwortels aanwezig. De ondergrens is recht en scherp afgelijnd ten opzichte van de onderliggende E-horizont (60-68 cm). Deze E-horizont bestaat uit lemig zand met een lichtgrijze bruine kleur⁹. De textuur is loskorrelig. De horizont heeft een onregelmatige, maar scherpe ondergrens. Onder de E-horizont is een Bh-horizont aanwezig (68-73 cm). Deze horizont in lemig zand is zwart van kleur en heeft een scherpe onregelmatige ondergrens tegenover de onderliggende Bir-horizont. Deze Bir-horizont (73-85 cm) in lemig zand is geelbruin van kleur, heeft kleine ijzerconcreties en een diffuse onregelmatige ondergrens. Horizont 5 betreft een C-horizont (85-110 cm) in lemig zand met een bruingele kleur.

Bodemprofiel 5 (fig. 3.5) werd aangelegd in de zone zonder E-horizont. Horizont 1 van het profiel betreft een Ap-horizont (ploeglaag, 0-50 cm) in lemig zand met een grijze, donkerbruine kleur. Er zijn veel fijne plantenwortels aanwezig. De ondergrens is recht en scherp afgelijnd ten opzichte van de onderliggende BC-horizont (50-70 cm). Deze BC-horizont bestaat uit lemig zand met een geelbruine kleur.

⁸ Mogelijk betreft het een ploeglaag van 0-55 cm met een tweede ploeglaag van 55-60 cm. Hierbij werd in de onderste ploeglaag middeleeuws Maaslands aardewerk en laat-middeleeuws grijs aardewerk teruggevonden. Op het moment van het plaatsbezoek van de bodemkundige was het niet volledig duidelijk of dit onderscheid gemaakt mag worden. Indien er sprake is van de tweede ploeglaag kan gesteld worden dat dit een plaggenbodem is. Hiervoor is echter verder onderzoek noodzakelijk.

⁹ De E-horizont bevatte verscheidene scherven handgevormd aardewerk. Hierdoor betreft het mogelijk een oud loopvlak of heeft er (lokaal) een minimale bewerking van de E-horizont plaatsgevonden.

Voor een meer gedetailleerde analyse van beide bodemprofielen wordt verwezen naar het verslag van het bodemkundig onderzoek (bijlage 7)

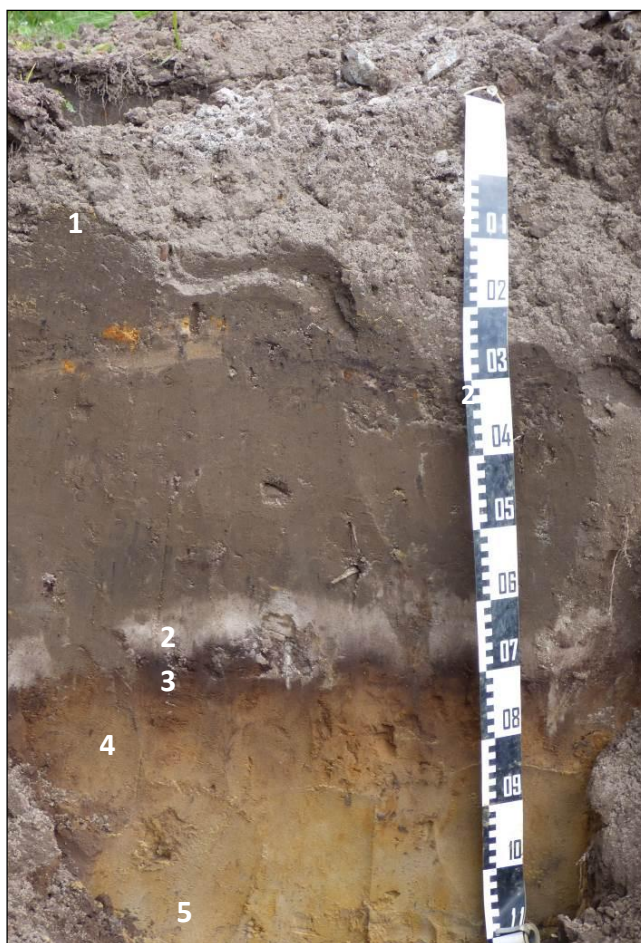

Fig. 3.4: Zicht op bodemprofiel 1.

Fig. 3.5: Zicht op bodemprofiel 5.

3.3 Het sporen- en vondstenbestand

3.3.1 Algemeen

Er werden in totaal 9 bodemsporen geregistreerd. Het gaat in vijf gevallen om antropogene sporen, nl. kuilen (S1, S2, S3, S7 en S9). Hiernaast zijn er drie sporen waarvan het niet duidelijk is of ze natuurlijk of antropogeen van oorsprong zijn (S4, S5 en S6). Eén spoor kan als natuurlijk spoor geïnterpreteerd worden.

De hoogste sporendensiteit werd waargenomen in het noordelijke deel van het terrein. Het volledige sporenbestand kan worden gefaseerd in de middeleeuwse periode. Daarnaast werden enkele bodemverstoringen (kuilen met recent puin) waargenomen. Deze bodemverstoringen concentreren zich voornamelijk in het zuidelijke deel van het terrein en zijn vermoedelijk (gezien de aanwezigheid van vele bier- en frisdrankflesjes) in verband te brengen met de brouwerij of feestzaal.

Verspreid over het projectgebied werden verscheidene fragmenten prehistorisch handgevormd aardewerk aangetroffen in de aanwezige E-horizont.

Fig. 3.6: Faseringskaart.

3.3.2 Sporen uit de (post)middeleeuwse periode

De sporen uit de (post)middeleeuwse periode concentreren zich vooral in het noordelijke deel van het terrein. Het gaat in de meeste gevallen om grote ronde kuilen (S1, S2, S3, S7 en S9) met een gevlekte grijs gele vulling. De kuilen hebben een diameter van 100 tot 145 cm (fig. 3.7). S1 vertoonde in coupe een sterk gelaagde vulling met afwisselend dunne, grijze, licht grijze en gele lagen. Het spoor was tot een diepte van 80 cm onder het aangelegde vlak bewaard. Door een hoge grondwaterstand is het spoor snel ingekalfd waardoor een goede registratie niet mogelijk was (fig. 3.8). In de vulling van S2 werd bij de aanleg van het vlak één scherp middeleeuws Maaslands aardewerk gevonden (fig. 3.7). Het aantreffen van een middeleeuwse scherp geeft echter geen uitsluitsel over de datering van het spoor. De scherp kan mogelijk opspit van rondzwervend afval of bemestingsafval zijn. Ook de functie van de sporen is niet duidelijk, mogelijk betreft het waterkuilen of ambachtelijke kuilen.

Ter hoogte van werkput 2 kwam een cluster van drie kleine, druppelvormige kuiltjes (S4, S5 en S6) voor (+25 cm breed en 50 cm lang). S4 vertoonde in coupe een komvormig profiel en was ongeveer 5 cm onder het aanlegvlak bewaard (fig. 3.9). Alle drie de sporen hebben een donker grijsbruine kleur. Door de ondiepe bewaring en de druppelvorm is de kans reëel dat het om een mollengang gaat.

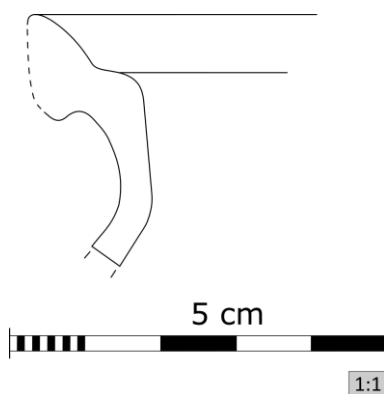

Fig. 3.7: Kuil S9 in het aangelegde vlak en de scherf in Maaslands aardewerk uit S2.

Fig. 3.8: Kuil S1 in coupe.

Fig. 3.9: S4 in vlak en coupe.

3.3.3 Vondstmateriaal uit de E-horizont

Zoals reeds vermeld in het hoofdstuk met betrekking tot de lithostratigrafische en bodemkundige opbouw, bevatte de uitspoelingshorizont (E-horizont) een assemblage van artefacten die dateren uit de prehistorische periode (fig. 3.10). Alle ingezamelde vondsten zijn handgevormd aardewerk (n=41). Bij deze scherven was één scherf met kamstrekenversiering en één besmeten scherf. Er werd één scherf handgevormd aardewerk aangetroffen in de Bh-horizont. De hoge fragmentatiegraad zou kunnen wijzen op de bewaring van een prehistorisch loopvlak in de E-horizont, waarop de scherven gedurende een lange periode zijn blootgesteld aan allerlei externe invloeden. Het is ook mogelijk dat de hoge fragmentatiegraad te verklaren is door het zachte baksel, waardoor deze sneller verbrokkelen. Het vondstmateriaal dient waarschijnlijk te worden geassocieerd met een archeologische vindplaats in de directe omgeving van of in het projectgebied.

Door de aanwezigheid van deze vondsten in de E-horizont en de vermoedelijke bewaring van een oud loopvlak, werd de aanwezige podzolbodem niet verdiept tot een tweede niveau. Hierdoor bestaat de mogelijkheid dat er in de C-horizont nog sporen uit de prehistorie herkend kunnen worden.

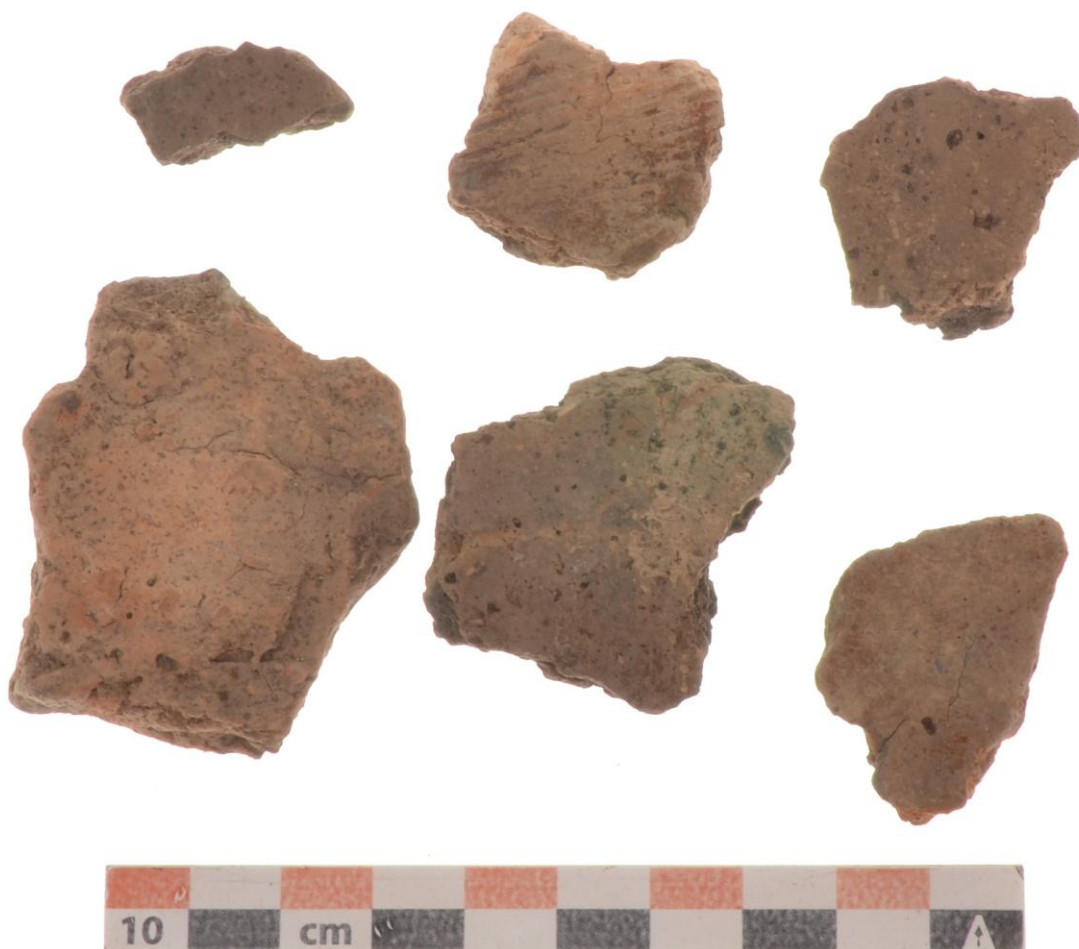

Fig. 3.10: Selectie van aardewerkfragmenten afkomstig uit de E-horizont.

Hoofdstuk 4 Synthese

4.1 Interpretatie en datering

Binnen de contouren van het projectgebied werden archeologische waarden uit de prehistorische periode (ijzertijd) en de historische periode (volle middeleeuwen) aangetroffen. De prehistorische waarden bestaan uit handgevoemd aardewerk dat werd aangetroffen in de E-horizont. In het noordelijke deel van het projectgebied werd een sporencluster uit de middeleeuwen aangesneden. Verspreid over de rest van het terrein komen nog enkele sporen uit de (post)middeleeuwse periode voor.

4.2 Beantwoording onderzoeksvragen

Welke zijn de waargenomen horizonten, beschrijving + duiding?

Bodemprofiel 1 (fig. 3.3) werd aangelegd in de zone met een bewaarde E-horizont. Horizont 1 van het profiel betreft een Ap-horizont (ploeglaag, 0-60 cm) in lemig zand met een grijsachtige donkerbruin grijze kleur. Er zijn veel plantenwortels aanwezig. De ondergrens is recht en scherp afgelijnd ten opzichte van de onderliggende E-horizont (60-68 cm). Deze E-horizont bestaat uit lemig zand met een lichtgrijze bruine kleur. De textuur is loskorrelig. De horizont heeft een onregelmatige, maar scherpe ondergrens. Onder de E-horizont is een Bh-horizont aanwezig (68-73 cm). Deze horizont in lemig zand is zwart van kleur en heeft een scherpe onregelmatige ondergrens tegenover de onderliggende Bir-horizont. Deze Bir-horizont (73-85 cm) in lemig zand is geelbruin van kleur, heeft kleine ijzerconcreties en een diffuse onregelmatige ondergrens. Horizont 5 betreft een C-horizont (85-110 cm) in lemig zand met een bruingele kleur.

Bodemprofiel 5 (fig. 3.4) werd aangelegd in de zone zonder E-horizont. Horizont 1 van het profiel betreft een Ap-horizont (ploeglaag, 0-50 cm) in lemig zand met een grijze, donkerbruine kleur. Er zijn veel fijne plantenwortels aanwezig. De ondergrens is recht en scherp afgelijnd ten opzichte van de onderliggende BC-horizont (50-70 cm). Deze BC-horizont bestaat uit lemig zand met een geelbruine kleur.

Door de rechte en scherpe ondergrens van de AP-horizont in beide referentieprofielen is er duidelijk sprake van een menselijke invloed (ploegen) op het ontstaan van deze horizont. Het is echter onduidelijk of er sprake is van een typische plaggenbodem. Bij het eerste referentieprofiel kan eventueel een tweede AP-horizont herkend worden welke mogelijk de aanwezigheid van een plaggenbodem aantoont. Echter waren de omstandigheden (belichting, grondwaterstand) dermate slecht tijdens het terreinwerk dat er geen concluderende uitspraken omtrent de opbouw van de Ap-horizont mogelijk waren.

In hoeverre is de bodemopbouw intact?

De bodemopbouw is over het grootste deel van het onderzoeksgebied intact. Er is binnen het onderzoeksgebied sprake van een microreliëf. Op het hoger gelegen gedeelte is de podzolbodem (voornamelijk de E-horizont) door bewerking van het land niet bewaard.

Wat is de relatie tussen de bodem en de landschappelijke context?

Binnen het onderzoeksgebied is er sprake van een microreliëf. Op de lager gelegen delen is een podzolbodem bewaard. Op de hoger gelegen delen is deze door landbewerking verdwenen. Deze

landbewerking is terug te vinden in de Ap-horizont. Het was wegens slechte terreinomstandigheden niet mogelijk om uitspraken te doen omtrent de eventuele aanwezigheid van plaggen.

Waardoor kan het ontbreken van een horizont verklaard worden?

Het ontbreken van een horizont kan verklaard worden door het voorkomen van een microreliëf waardoor op de hoger gelegen delen de podzolbodem verdwenen is onder invloed van landbewerking.

Zijn er tekenen van erosie of (andere) verstoringen?

Er zijn geen tekenen van erosie of grootschalige verstoring. Op sommige delen van het projectgebied is de podzolbodem niet bewaard door landbewerking. Verspreid over het terrein waren enkele 20ste-eeuwse verstoringen aanwezig.

Is er sprake van een of meerdere begraven bodems?

Het grootste deel van het terrein bestaat uit een podzolbodem die begraven is onder de ploeglaag.

Zijn er sporen aanwezig? Zo ja, geef een beknopte omschrijving.

Er werden negen sporen aangetroffen. Vijf van de aangetroffen sporen betreffen grote ronde kuilen met een grijs gele vulling. Drie sporen hebben een onduidelijke interpretatie, mogelijk zijn het mollengangen. Eén spoor was natuurlijk van oorsprong.

Zijn de sporen natuurlijk of antropogeen?

Vijf van de aangetroffen, antropogene sporen betreffen grote ronde kuilen met een grijs gele vulling. Drie sporen hebben een onduidelijke interpretatie, mogelijk zijn het mollengangen. Eén spoor was natuurlijk van oorsprong.

Hoe is de bewaringstoestand van de sporen?

Er is een goede tot zeer goede bewaring van de aanwezige sporen.

Wat is de relatie tussen de bodem en de archeologische sporen?

Alle archeologische sporen situeren zich onder de ploeglaag in de E-, B-, of C-horizont. Vermoedelijk zullen alle aangetroffen sporen doorheen de E- en B-horizont gegraven zijn maar zijn deze hierin slecht leesbaar.

Is er een bodemkundige verklaring voor de (partiële) afwezigheid van archeologische sporen? Zo ja, welke?

Er konden geen indicatoren voor de afwezigheid (al dan niet door menselijke of bodemkundige omstandigheden) van archeologische sporen worden waargenomen. Het is echter onduidelijk of de sporen die aangetroffen werden in de zone waar de podzolbodem verdwenen is door landbewerking, van antropogene oorsprong zijn.

Maken de sporen deel uit van één of meerdere structuren?

Het is onduidelijk of de sporen deel uitmaken van één of meerder structuren.

Behoren de sporen tot één of meerdere periodes?

De aangetroffen sporen behoren tot de (post)midleleeuwse periode. Hiernaast werden er verscheidene vondsten uit de prehistorie aangetroffen waardoor er vermoedelijk sporen uit deze periode aanwezig kunnen zijn.

Kunnen de archeologische vindplaatsen in tijd, ruimte en functie afgebakend worden (incl. argumentatie)?

De archeologische vindplaats omvat vondsten en sporen uit de prehistorie en middeleeuwse periode. Het vondstenspectrum bestaat uit handgevormd aardewerk uit de E-horizont en een scherp middeleeuws Maaslands aardewerk uit S2. Het is niet mogelijk om het tijds kader nauwkeuriger af te bakenen. Ook de functie van de aangetroffen sporen is onduidelijk; vermoedelijk betreffen de middeleeuwse sporen een erfinrichting van bewoning die aan de markt gesitueerd was. De archeologische waarden uit de prehistorische periode omvatten enkel artefacten waardoor hierover geen verdere uitspraken mogelijk zijn.

Wat is de vastgestelde en verwachte bewaringstoestand van elke archeologische vindplaats?

Er is sprake van een goede tot zeer goede (verwachte) bewaringstoestand.

Zijn er indicaties voor de aanwezigheid van funeraire contexten? Zo ja;

- Hoeveel niveaus zijn er te onderscheiden?
- Wat is de omvang?
- Kome er oversnijdingen voor?
- Wat is het, geschatte, aantal individuen?

Niet van Toepassing

Kunnen de sporen in verband staan met nabijgelegen archeologische vindplaatsen of bouwkundig of landschappelijk erfgoed?

Vermoedelijk kunnen de sporen uit de (post)middeleeuwse periode in verband worden gebracht met de ontwikkeling van het dorp Vorselaar.

Wat is de waarde van elke vastgestelde archeologische vindplaats?

De archeologische vindplaats heeft een hoge waarde betreffende kenniswinst over de ontwikkelingsgeschiedenis van het historische dorp Vorselaar, meer bepaald over de inrichting en het gebruik van achtererven. Tevens is er mogelijk kenniswinst te behalen over nederzettingen uit de prehistorische periode.

Wat is de potentiële impact van de geplande ruimtelijke ontwikkeling op de waardevolle archeologische vindplaatsen?

Binnen de grenzen van het projectgebied kan een opdeling gemaakt worden tussen de bestaande huizen aan de Grote Markt en het overige deel van het projectgebied. Deze bestaande huizen blijven in hun huidige vorm bewaard waardoor er geen impact op de archeologische vindplaats aanwezig is. Op het overige deel van het projectgebied wordt een appartementsgebouw met binnenkoer en ondergrondse parking gerealiseerd. Hierdoor zal nagenoeg de volledige archeologische vindplaats verstoord worden.

Wat zijn mogelijke maatregelen voor behoud in situ van waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling?

De opdrachtgever heeft niet de intentie de bouwplannen in die zin aan te passen dat een behoud in situ mogelijk is.

Voor waardevolle archeologische vindplaatsen die bedreigd worden door de geplande ruimtelijke ontwikkeling en die niet in situ bewaard kunnen blijven:

- *Wat is de ruimtelijke afbakening (in drie dimensies) van de zones voor vervolgonderzoek?*

Ter hoogte van het gebied waar het appartementsgebouw wordt gerealiseerd, wordt een vervolgonderzoek in de vorm van een vlakdekkende opgraving aanbevolen. Hierdoor beslaat het projectgebied +- 2350 m² waarbij sporen op +- 80 cm diepte worden verwacht. Er dient bij het archeologische onderzoek rekening te worden gehouden met twee vlakken die onderzocht moeten worden. Het eerste vlak situeert zich in de aanwezige E-horizont terwijl het tweede vlak zich in de C-horizont bevindt.

Fig. 4.1: Aanbevelingskaart.

- *Welke aspecten verdienen bijzondere aandacht, zowel vanuit methodologie als aanpak voor het vervolgonderzoek?*

Zoals hierboven reeds vermeld dienen er twee vlakken te worden aangelegd. Het eerste vlak situeert zich in de aanwezige E-horizont terwijl het tweede vlak zich in de C-horizont bevindt. Gezien de zeer hoge grondwaterstand (90 cm onder het maaiveld) dient het volledige terrein voorzien te worden van bemaling zodat sporen onderzocht kunnen worden zonder invloed van deze hoge grondwaterspiegel.

Welke vraagstellingen zijn relevant voor vervolgonderzoek?

De standaard vraagstellingen voor middeleeuwse sporen in een historische dorpskern zijn relevant. Tevens zijn de standaard vraagstellingen betreffende prehistorische bewoning in de Kempen aangewezen bij het aantreffen van een eventuele prehistorische bewoningsaanwezigheid.

Vraagstellingen betreffende de bodemkunde (plaggenopbouw en podzol-bodems), de ontwikkeling van het landschap (prehistorie tot heden) en vroege landbouwonontginningen nabij dorpscentra kunnen meer informatie verschaffen omtrent de biografie van het projectgebied.

Is voor de beantwoording van deze vraagstellingen natuurwetenschappelijke onderzoeken nodig? Zo ja, welke type(s) van stalen kunnen kenniswinst opleveren en in welke hoeveelheid?

De standaard staalnames voor de beantwoording van deze onderzoeksvragen zijn relevant.

Is de gehanteerde methodiek effectief gebleken?

De gehanteerde methodiek is effectief gebleken. Sleuven van 2 meter breed die om de 15 meter werden aangelegd zouden eenzelfde interpretatie hebben toegelaten. De methode van 2m brede sleuven is in de praktijk vlotter uit te voeren.

Hoofdstuk 5 Besluit

Conform art. 4 § 2 van het Decreet houdende Bescherming van het Archeologisch Patrimonium van 30 juni 1993 (B.S. 15.09.1993), gewijzigd bij decreet van 18 mei 1999 (B.S. 08.06.1999), 28 februari 2003 (B.S. 24.03.2003), 10 maart 2006 (B.S. 7.6.2006), 27 maart 2009 (B.S. 15.5.2009) en 18 november 2011 (B.S. 13.12.2011) zijn de eigenaar en de gebruiker ertoe gehouden de archeologische monumenten die zich op hun gronden bevinden te bewaren en te beschermen en ze voor beschadiging en vernieling te behoeden.

Wegens de toekomstige bouw van een nieuwbouwproject met ondergrondse parking worden eventuele archeologische waarden in de ondergrond bedreigd. Daarom werd een archeologische evaluatie van het terrein uitgevoerd door middel van een proefsleuvenonderzoek. Uit de resultaten van het veldwerk bleek dat er zich bedreigde archeologische waarden bevinden binnen de grenzen van het projectgebied. Er werden dan ook aanbevelingen geformuleerd voor eventueel verder archeologisch onderzoek.

Bij eventuele vrijgave het terrein blijven de algemene bepalingen die voorzien zijn in:

- *het decreet van 30 juni 1993 houdende bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij de decreten van 18 mei 1999, 28 februari 2003, 10 maart 2006, 27 maart 2009 en 18 november 2011 (BS 08.06.1999, 24.03.2003, 07.06.2006, 15.5.2009 en 13.12.2011)*
- *en het besluit van de Vlaamse regering van 20 april 1994 tot uitvoering van het decreet van 30 juni 1993 houdende de bescherming van het archeologisch patrimonium, gewijzigd bij besluiten van de Vlaamse Regering van 12 december 2003, 23 juni 2006, 9 mei 2008, 4 december 2009, 1 april 2011 en 10 juni 2011*

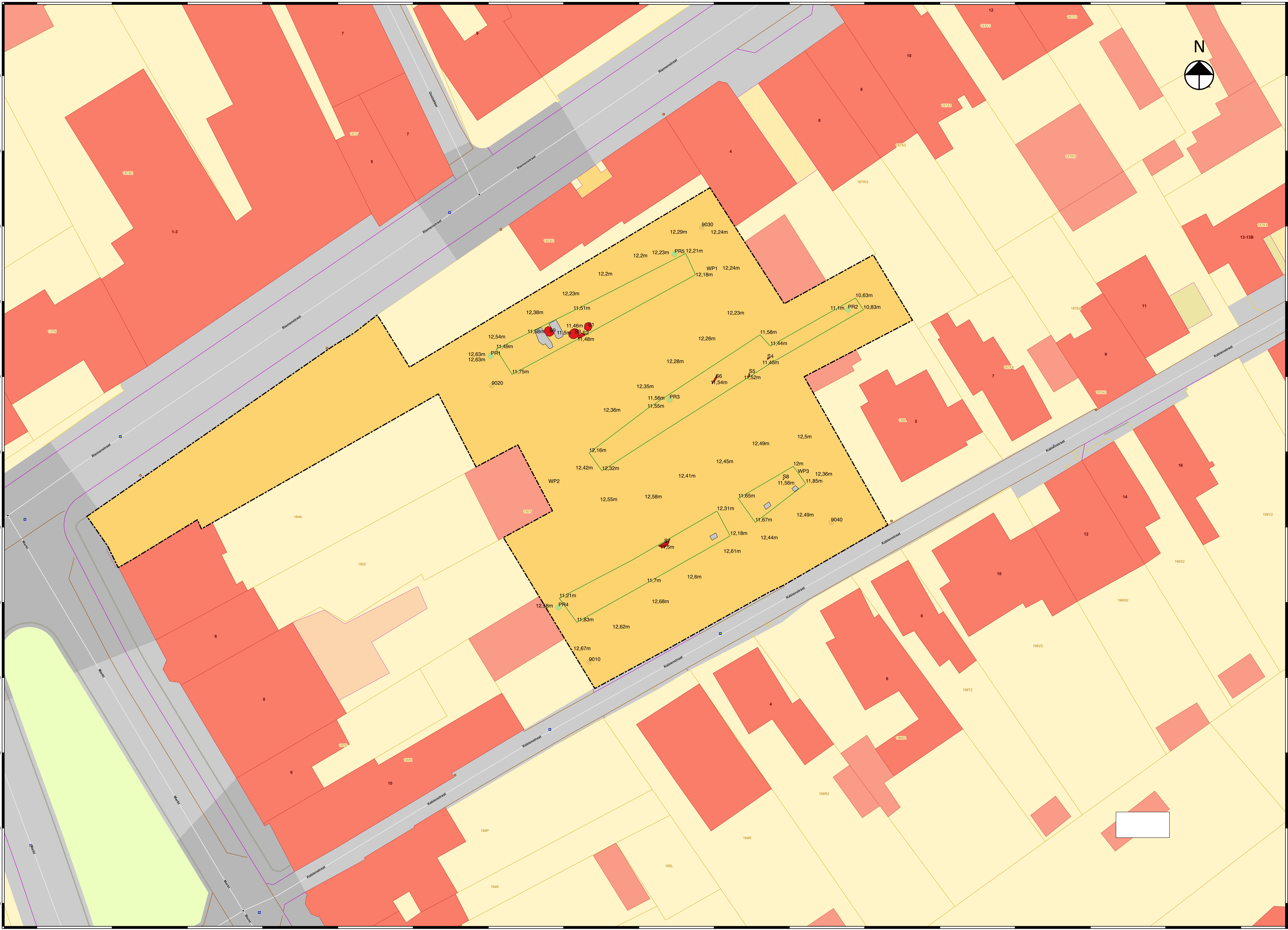
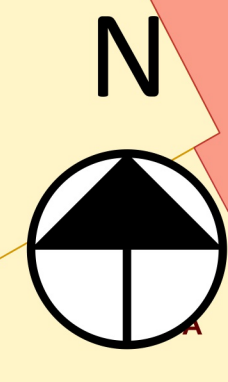
van toepassing, meer bepaald voor de bepalingen over de meldingsplicht van eventuele toevalsvondsten tijdens het verdere verloop van de werken.

Bibliografie

- ANSEEUW J. 1987: *Gallo-Romeinse waterputten in Vlaanderen. Een status Quaestionis*, lic. Thesis RUG.
- BAUWENS-LESENNE M. 1965: Bibliografisch Repertorium der Oudheidkundige vondsten in de provincie Antwerpen (Vanaf de vroegste tijden tot de Noormannen), *Oudheidkundige Repertoria, Reeks A: Bibliografische repertoria VI*, p. 167.
- BAUWENS-LESENNE M. & BEEX G. 1966: Kroniek. District D. Noord-Brabant, Nederlands Limburg, Belgisch Limburg, Belgisch Brabant (Vlaams gedeelte), Antwerpen. 1960-1962, in: *Helinium VI* 3, p. 246
- BIEMANS K. 1972: *De romeinse bewoning in de provincie Antwerpen*, p. 138-139. (lic.thesis KUL)
- BIEMANS K. 1975: De romeinse bewoning in de provincie Antwerpen. Meer bepaald tussen Schelde, Rupel, Nete en Aa, in: *Noordgouw. Cultureel Tijdschrift van de provincie Antwerpen XV* 1975- 1/2, p. 1-34.
- BREES N. 1993: *De Antwerpse Kempen in de gallo-romeinse en merovingische periode*, p. 47. (lic.thesis KUL)
- CUYT G. 1987: De bewoning rond Antwerpen tijdens de Gallo-Romeinse periode, in: Warmenbol E. (ed.) *Het ontstaan van Antwerpen. Feiten en Fabels*, p. 127-144.
- DE MAEYER G. 1967: Een Gallo-Romeinse waterput te Vorselaar, *Archeogro II*, p.17.
- KENNES H. & STEYAERT R. 2001: Inventaris van het cultuurbezit in België, Architectuur, Provincie Antwerpen, Arrondissement Turnhout, Kanton Herentals, *Bouwen door de eeuwen heen in Vlaanderen 16N3*, Brussel - Turnhout, p. 289-291.
- PROOST J. 1959: Opgraving van een romeinse of galloromeinse waterput te Vorselaar, in: *De Tourist XXXVIII*, p. 825-826.
- ROBBERECHTS B. 1997-1998: *Topografische spreiding van de landelijke bewoning in de Romeinse tijd in de Belgische Kempen en Haspengouw, (onuitgegeven licentiaatsthesis)*, boekdeel II, p. 241.

210420
210410
210400
210390
210380
210370
210360
210350
210340
210330
210320
210310

178240 178250 178260 178270 178280 178290 178300 178310 178320 178330 178340 178350 178360 178370 178380 178390 178400

Bijlage 2 Fotoinventaris

Vergunningsnummer

(F)oto, (O)verzicht, (PR)ofiel, (V)lak, (C)oupe, (D)etail, (W)erkfoto, (V)ondst, ...

2016-173-OVERZICHT-FO — Volgnummer

(S)poor, (PR)profiel, (SL)euf, (W)erk(P)ut, (L)osse(V)ondst, (P)aleo(B)oring, (M)etaal(D)etectie, ...

2016-173-OVERZICHT-FO-1	2016-173-S2-FV-3	2016-173-WP3-FO-5
2016-173-PR1-FPR-1	2016-173-S2-FV-4	2016-173-WP3-FO-6
2016-173-PR1-FPR-2	2016-173-S4-FC-1	2016-173-WP3-FO-7
2016-173-PR1-FPR-3	2016-173-S4-FC-2	2016-173-WP3-FO-8
2016-173-PR1-FPR-4	2016-173-S4-FC-3	2016-173-WP3-FO-9
2016-173-PR2-FPR-1	2016-173-S4-FV-1	
2016-173-PR2-FPR-2	2016-173-S4-FV-2	
2016-173-PR2-FPR-3	2016-173-S4-FV-3	
2016-173-PR2-FPR-4	2016-173-S5-FV-1	
2016-173-PR3-FPR-1	2016-173-S5-FV-2	
2016-173-PR3-FPR-2	2016-173-S5-FV-3	
2016-173-PR3-FPR-3	2016-173-S6-FV-1	
2016-173-PR3-FPR-4	2016-173-S6-FV-2	
2016-173-PR4-FPR-1	2016-173-S7-FV-1	
2016-173-PR4-FPR-2	2016-173-S7-FV-2	
2016-173-PR4-FPR-3	2016-173-S7-FV-3	
2016-173-PR4-FPR-4	2016-173-S8-FC-1	
2016-173-PR4-FPR-5	2016-173-S8-FC-2	
2016-173-PR4-FPR-6	2016-173-S8-FC-3	
2016-173-PR4-FPR-7	2016-173-S8-FV-1	
2016-173-PR5-FPR-1	2016-173-S8-FV-2	
2016-173-PR5-FPR-2	2016-173-S8-FV-3	
2016-173-PR5-FPR-3	2016-173-S8-FV-4	
2016-173-PR5-FPR-4	2016-173-S9-FV-1	
2016-173-PR5-FPR-5	2016-173-WP1-FO-1	
2016-173-PR5-FPR-6	2016-173-WP1-FO-2	
2016-173-S1-FC-1	2016-173-WP1-FO-3	
2016-173-S1-FC-2	2016-173-WP1-FO-4	
2016-173-S1-FC-3	2016-173-WP2-FO-1	
2016-173-S1-FC-4	2016-173-WP2-FO-2	
2016-173-S1-FC-5	2016-173-WP2-FO-3	
2016-173-S1-FC-6	2016-173-WP2-FO-4	
2016-173-S1-FC-7	2016-173-WP3-FO-1	
2016-173-S1-FC-8	2016-173-WP3-FO-2	
2016-173-S2-FV-1	2016-173-WP3-FO-3	
2016-173-S2-FV-2	2016-173-WP3-FO-4	

Bijlage 3 Sporeninventaris

Afkortingen:

Aflijning/Bewaring:		Kleur:		Kleur:		Textuur/Materiaal:		Bijmenging/Mortel:		Vondsten:	
Re	Redelijk	L-	Licht	gevl.	gevekt	Re	Redelijk	AM	Asmortel	An	Andere
Ze	Zeer	D-	Donker	gelg.	gelaagd	Ze	Zeer	Be	Beton	Bo	Bouwceramiek
				gebr.	gebrokkeld			Bio	Bioturbatie	Ce	Ceramiek
S	Scherp	Br	Bruin	hom.	homogeen	Za	Zacht	Bo	Bouwceramiek	Fa	Faunaresten
D	Diffuus	Gl	Geel	het.	hetogeen	Ha	Hard	BS	Baksteen	Fl	Floraresten
		Go	Groen			Va	Vast	Ce	Cement	Gl	Glas
Sl	Slecht	Gr	Grijs	m.	met	Lo	Los	CeM	Cementmortel	Ku	Kunststof
Go	Goed	Or	Oranje	k.	kern			DKS	Doornikse KS	Le	Leder
		Rd	Rood	r.	rand	Z	Zand	Fe	IJzerconcreties	Li	Litisch materiaal
Var	Variabel	Wt	Wit			L	Leem	Fe-slak	IJzerlak	Me	Metaal
Nat	Niet af te lijnen	Zw	Zwart	vl.	vlekken	K	Klei	FeZS	IJzerzandsteen	Mu	Munt
		Bl	Blauw	sp.	spikkels	V	Veen	Glau	Glauconiet	Na	Natuursteen
		Pr	Purper	lg.	lagen			HK	Houtskool	Pi	Pijpaarde
		Rz	Roze	lgs.	laagjes			Hu	Humus	St	Staalname
				br.	brokken			K	Kalk		
				fi.	fibers			KM	Kalkmortel		
				to.	tongen			KS	Kalksteen		
				wi.	wiggen			KW	Kwarts		
				le.	lenzen			KZM	Kalkzandmortel		
								KZS	Kalkzandsteen		
								LS	Leisteen		
								Me	Mergel		
								Mg	Mangaan		
								NS	Natuursteen		
								SK	Steenkool		
								TG	Tegel		
								TM	Trasmortel		
								VL	Verbrande leem		
								ZM	Zandmortel		
								ZS	Zandsteen		

Sommige afkortingen zoals kleur en textuur worden ook gebruikt bij de beschrijving van de mortel.

Het archeologisch onderzoek aan de Kabilenstraat te Vorselaar

Spoor	Werkput	Vlak	Aard	Vorm / Verband	Aflijning / Bewaring	Kleur	Textuur / Materiaal LxBxH (cm.)	Bijmenging / Mortel	Vondsten	(Bewaarde) afmetingen LxBxH (cm.)	Datering	Opmerkingen
1	1	1	Kuil	Cirkel	ReS	gevl. Gr-Gl	ReZaVa			130x130x80		
2	1	1	Kuil		ReS	gevl. Gr-Gl	ReZaVa		Ce	110xx	Onbepaald	
3	1	1	Kuil		ReS	gevl. Gr-Gl	ReZaVa			140x140x	Onbepaald	
4	2	1	Paalkuil	Langwerpig	ReS	DGr-Br	ReZaVa			55x25x5	Onbepaald	
5	2	1	Paalkuil	Langwerpig	ReS	DGr-Br	ReZaVa			55x25x	Onbepaald	
6	2	1	Kuil		ReS	DGr-Br	ReZaVa			130x20x	Onbepaald	
7	3	1	Kuil	Cirkel	ReS	gevl. Gr-Gl	ReZaVa			145xx	Onbepaald	
7L1	3	1	Vulling		ReS	gevl. Gr-Gl	ReZaVa			145xx	Onbepaald	
7L2	3	1	Kern		ReS	gevl. Gr-Gl	ReZaVa			145xx	Onbepaald	
8	3	1	Paalkuil		ReS	DGr-Zw	ReZaVa			25x25x	Onbepaald	
9	1	1	Kuil	Cirkel	ReS	gevl. Gr-Gl	ReZaVa			135x100x		

Bijlage 4 Vondsteninventaris

Totaal:	48	303
---------	----	-----

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling					N	MAE	M (gr)
	2	Kuil							1		3
Ceramiek	Materiaal	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	1	3
2016-173-S2-Ce51	Wielgedraaid (P)ME oxiderend gebakken		Vol-Middeleeuws	Maaslands	1					1	3

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling					N	MAE	M (gr)
	PR2L1								2		30
Ceramiek	Materiaal	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	2	30
2016-173-PR2L1-Ce51	Wielgedraaid (P)ME oxiderend gebakken		Middeleeuws	Maaslands, Onderkant plag. Mogelijk middeleeuwse ploeglaag?			1			1	3
2016-173-PR2L1-Ce53	Wielgedraaid Steengoed		Middeleeuws - Nieuwste tijd	Bovenkant plag		1				1	27

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling					N	MAE	M (gr)
	PR3L1								3		35
Ceramiek	Materiaal	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	3	35
2016-173-PR3L1-Ce52	Wielgedraaid (P)ME reducerend gebakken		Middeleeuws	Onderkant plag, mogelijk middeleeuwse ploeglaag?	1					1	26
2016-173-PR3L1-Ce51	Wielgedraaid (P)ME oxiderend gebakken		Middeleeuws	Maaslands, onderkant plag. Mogelijk middeleeuwse ploeglaag?		2				2	9

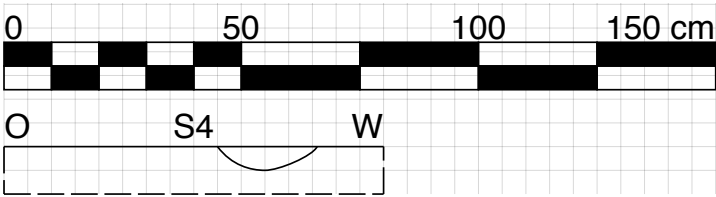
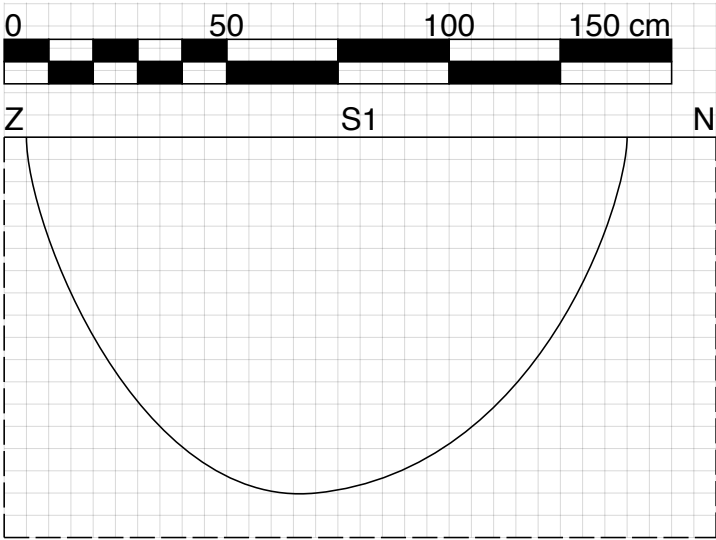
Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling					N	MAE	M (gr)
	PR3L2								13		45
Ceramik	Materiaal	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	13	45
2016-173-PR3L2-Ce11	Handgevoormd Chamotte magering		Neolithicum - Vroeg-Romeins			13				13	45

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling					N	MAE	M (gr)
	PR4L2								28		166
Ceramiek	Materiaal	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	28	166
2016-173-PR4L2-Ce11	Handgevoormd Chamotte magering		Neolithicum - Vroeg-Romeins	Enkele besmeten scherven en één scherf met kamstreken versiering		28				28	166

Spoorinformatie	Spoornummer	Spoortype	Depositietype	Datering Vulling	N	MAE	M (gr)
	PR4L3				1		24

Ceramiek	Materiaal	Vorm	Datering	Opmerkingen	Rand	Wand	Bodem	Additieven	Arch. vol.	1	24
2016-173-PR4L3-Ce11	Handgevormd Chamotte magering		Neolithicum - Vroeg-Romeins			1				1	24

Bijlage 5 Coupetekeninginventaris

Bijlage 6 Profielinventaris

Profiel PR1

1. Algemene gegevens

1. Beschrijver:

Jeroen Verrijckt, Studiebureau Archeologie.
2. Soort onderzoek:

Archeologisch: Opgraving
3. Plaats:

Vorselaar - Kabilenstraat
4. Hoogteligging:

12,63 m TAW.
5. Coördinaten:

178300,32 N; 210382,77 O. (Iamb 72)
6. Datum:

dinsdag, 3/05/2016
7. Tijdstip:

15:00:08 u.
8. Landgebruik:

Braak
9. Weersomstandigheden:

,
10. Oriëntatie:

NVT.
11. Bodemeenheid:

OB (bebouwde zone)

2. Profielbeschrijving

- H1 (Ap)

0-60 cm: ReZaVa ; 10YR 4/2; Veel bio, Hu; ReS rechte ondergrens.
- H2 (E)

60-68 cm: ReZaVa ; 10YR 6/2; ReS onregelmatige ondergrens.
- H3 (Bh)

68-73 cm: ReZaVa ; 10YR 2/1; ReS onregelmatige ondergrens.
- H4 (Bir)

73-85 cm: ReZaVa ; 10YR 5/6; Fe; ReS onregelmatige ondergrens.
- H5 (C)

85- cm: ReZaVa ; 10YR 6/6;
- Bereikte diepte: -110 cm.

Grondwatertafel: -85 cm.

Opmerkingen:

Profiel PR2

1. Algemene gegevens

1. Beschrijver:	Jeroen Verrijckt, Studiebureau Archeologie.
2. Soort onderzoek:	Archeologisch: Opgraving
3. Plaats:	Vorselaar - Kabilenstraat
4. Hoogteligging:	11,1 m TAW.
5. Coördinaten:	178347,78 N; 210388,92 O. (lamb 72)
6. Datum:	dinsdag, 3/05/2016
7. Tijdstip:	15:09:46 u.
8. Landgebruik:	Braak
9. Weersomstandigheden:	,
10. Oriëntatie:	NVT.
11. Bodemeenheid:	OB (bebouwde zone)

2. Profielbeschrijving

H1 (Ap)

0-80 cm: ReZaVa ; 10YR 4/2; Veel bio, Hu; ReS
rechte ondergrens.

H2 (E)

80-90 cm: ReZaVa ; 10YR 6/2; ReS
onregelmatige ondergrens.

H3 (Horizont 3)

90-90 cm: ReZaVa ; DBr-Gr ; ReS onregelmatige
ondergrens.

Bereikte diepte: -120 cm.

Grondwatertafel: -90 cm.

Opmerkingen:

Profiel PR3

1. Algemene gegevens

1. Beschrijver:	Jeroen Verrijckt, Studiebureau Archeologie.
2. Soort onderzoek:	Archeologisch: Opgraving
3. Plaats:	Vorselaar - Kabilenstraat
4. Hoogteligging:	11,56 m TAW.
5. Coördinaten:	178324,09 N; 210376,96 O. (lamb 72)
6. Datum:	dinsdag, 3/05/2016
7. Tijdstip:	15:15:19 u.
8. Landgebruik:	Braak
9. Weersomstandigheden:	,
10. Oriëntatie:	NVT.
11. Bodemeenheid:	OB (bebouwde zone)

2. Profielbeschrijving

H1 (Ap)

0-70 cm: ReZaVa ; 10YR 4/2; Veel bio, Hu; ReS
rechte ondergrens.

H2 (E)

70-80 cm: ReZaVa ; 10YR 6/2; ReS
onregelmatige ondergrens.

H3 (Bh)

80-73 cm: ReZaVa ; DBr-Gr ; ReS onregelmatige
ondergrens.

Bereikte diepte: -90 cm.

Grondwatertafel: Niet bereikt.

Opmerkingen:

Profiel PR4

1. Algemene gegevens

1. Beschrijver:	Jeroen Verrijckt, Studiebureau Archeologie.
2. Soort onderzoek:	Archeologisch: Opgraving
3. Plaats:	Vorselaar - Kabilenstraat
4. Hoogteligging:	12,58 m TAW.
5. Coördinaten:	178309,32 N; 210349,34 O. (Iamb 72)
6. Datum:	dinsdag, 3/05/2016
7. Tijdstip:	15:18:03 u.
8. Landgebruik:	Braak
9. Weersomstandigheden:	,
10. Oriëntatie:	NVT.
11. Bodemeenheid:	OB (bebouwde zone)

2. Profielbeschrijving

H1 (Verstoring)
0-70 cm: ReZaVa ; gevl. DBr-Gl ; ReS rechte ondergrens. Gl
H2 (Ap)
70-110 cm: ReZaVa ; DBr ; Veel bio, Hu; ReS rechte ondergrens.
H3 (E)
110-125 cm: ReZaVa ; DBr-Gr ; Veel bio, Hu; ReS rechte ondergrens.
H4 (Bh)
125-140 cm: ReZaVa ; DZw ; ReS rechte ondergrens.
H5 (E)
140-150 cm: ReZaVa ; LGr-Wt ; ReS rechte ondergrens.
H6 (Bir)
150- cm: ReZaVa ; DGI-Br ;
Bereikte diepte: -170 cm.
Grondwatertafel: -155 cm.
Opmerkingen:

Profiel PR5

1. Algemene gegevens

1. Beschrijver:	Jeroen Verrijckt, Studiebureau Archeologie.
2. Soort onderzoek:	Archeologisch: Opgraving
3. Plaats:	Vorselaar - Kabilenstraat
4. Hoogteligging:	12,23 m TAW.
5. Coördinaten:	178324,75 N; 210396,3 O. (lamb 72)
6. Datum:	dinsdag, 3/05/2016
7. Tijdstip:	15:23:19 u.
8. Landgebruik:	Braak
9. Weersomstandigheden:	,
10. Oriëntatie:	NVT.
11. Bodemeenheid:	OB (bebouwde zone)

2. Profielbeschrijving

H1 (Ap)

0-50 cm: ReZaVa ; 10YR 5/4; Veel bio, Hu; ReS
rechte ondergrens.

H2 (BC)

50- cm: ReZaVa ; 10YR 5/4;

Bereikte diepte: -80 cm.

Grondwatertafel: -80 cm.

Opmerkingen:

